

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

Затверджено

На засіданні кафедри бібліотекознавства і бібліографії Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 11 від 25 червня 2020 р.)

Зав. кафедри бібліотекознавства і бібліографії, доц. Демчук Н. Р.

Силабус з навчальної дисципліни
«Бібліотечна справа», що викладається в межах ОПП (ОПН)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Львів 2020 р.

**Силабус курсу «Бібліотечна справа»
(документно-інформаційні ресурси)
2020–2021 навчального року**

Назва курсу	Бібліотечна справа (документно-інформаційні ресурси)
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра бібліотекознавства і бібліографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 “Культура і мистецтво”, 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа”
Викладачі курсу	Мудроха Валентина Олександрівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри бібліотекознавства і бібліографії
Контактна інформація викладачів	valentyana.mudroha@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Для отримання он-лайн консультації необхідно звернутися на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Бібліотечна справа – складна, комплексна, синтетична, окреслена засадами професійної соціалізації система спеціальних видів діяльності, що включає комплекс державних, громадських, наукових та практичних заходів, які забезпечують організацію діяльності бібліотек, їх науково-дослідну і методичну роботу, а також підготовку бібліотечних фахівців. В умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій особливої ваги набувають спеціалісти, які опанували методи інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності, технології формування і використання інформаційних, бібліотечних та архівних ресурсів, оволоділи комплексом знань та навичок в галузі організації та ефективного використання документних ресурсів.
Коротка анотація курсу	Дисципліна Бібліотечна справа (документно-інформаційні ресурси) є нормативною дисципліною зі спеціальності 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” для освітньої програми першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається в III семестрі в обсязі 2 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни Бібліотечна справа (документно-інформаційні ресурси) є сформуванню системи знань про термінологію у галузі формування, організації та збереження документного фонду; про документні масиви бібліотек та споріднених інституцій, роль і місце документного фонду в їх діяльності; сформуванню уяву про бібліотечний фонд як систему; окреслити роль і місце документного фонду в діяльності бібліотеки; висвітлити шляхи формування документно-інформаційних ресурсів; ознайомити з системою документно-інформаційних ресурсів України.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: <ol style="list-style-type: none"> 1. Бабенко Ю. Інформаційне забезпечення процесу комплектування документного фонду бібліотеки вищого навчального закладу в умовах сьогодення // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2017. – №1 (7). – С. 20–23. 2. Бібліотекознавство: теорія, історія, організація діяльності бібліотек : підручник / ред. В. О. Ільганаєва, М. С. Слободяник. – Харків : Основа, 1993. – 178 с.

3. Васильченко М. П. Бібліотечні фонди : навч. посібник / М. П. Васильченко, Н. М. Кушнарєнко, В. А. Мільман. – Харків : Вид-во «Основа» при Харків, держ. ун-ті, 1993. – 150 с.
4. Васильченко М. П. Основні етапи розвитку харківської наукової школи бібліотечного фондознавства / М. П. Васильченко, Н. М. Кушнарєнко, А. А. Соляник // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. — Харків, 2011. — Вип. 34. — С. 98–107.
5. Горбань Ю. Бібліотечне фондознавство – культурне надбання нації // Вісник Книжкової палати. – 2019. – № 7. – С. 17–19.
6. Ільганаєва В. О. Бібліотекознавство : конспект лекцій для студентів факультету бібліотекознавства та інформатики спеціальності 7.020102 «Бібліотекознавство та бібліографія» / В. О. Ільганаєва. – Харків : [б. в.], 1998. – 69 с.
7. Каліберда Л. Загальне бібліотекознавство : навч. посібник / Л. Каліберда. – К. : [б. в.], 1998. – 192 с.
8. Карташов Н. С. Общее библиотековедение : учебник : в 2-х ч. / Н. С. Карташов, В. В. Скворцов. – Москва : Изд-во МГУК, 1996. – Ч. 1. – 89 с.; Ч. 2. – 257 с.
9. Пестрецова Л. Особливості комплектування фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 1991–2000 рр. // Бібліотечний вісник. – 2018. – № 5. – С.15–21.
10. Пестрецова О. О. Правові фонди та колекції сучасних бібліотек: формування, розвиток / О.О. Пестрецова // Вісник Одеського національного університету. Серія Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство. – Одеса, 2017. – Т. 22. – Вип. 2 (18). – С. 106–113.
11. Посметна О. І. Порядок та методологія застосування коефіцієнтів індексації при вилученні документів бібліотечного фонду з обліку / О. І. Посметна // Бібліотека, наука, комунікація: 100-річчя Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: матеріали Міжнар. наук. конф. (К., 6–8 листоп.2018р.) / НАН України, НБУВ, Асоц. б-к України; відп.ред.: О.М.Василенко. – К. : НБУВ, 2018. – С.101–106.
12. Рубан А. Формування та використання інформаційних ресурсів у бібліотеках України: огляд видань 2010–2014 років / А. Рубан // Вісник Книжкової палати. – 2016. – № 1. – С. 26–33.
13. Сидорєнко Т. В., Фігура А. О. Сучасні підходи до збереження фондів у бібліотеках України: історіографія дослідження / Т. В. Сидорєнко, А. О. Фігура // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 2. – С. 6–13.
14. Соляник А. А. Система документопостачання фондів бібліотек України: теоретико-методологічний аспект : автореф. дис. д-ра пед. наук / А. А. Соляник. – Харків, 2006. – 45 с.
15. Соляник А. А. Документні потоки та масиви : навч. посіб. / А. А. Соляник ; Харків. держ. акад. культури. – Харків : ХДАК, 2000. – 112 с.
16. Соляник А. А. Документоснабжение библиотечных фондов : учеб.-метод. пособие / А. А. Соляник. – М. : Либерея–Библинформ, 2007. – 127 с.
17. Столяров Ю. Н. Безопасность библиотечного фонда : учеб.-практ. пособие / Ю. Н. Столяров. – М. : Литера, 2013. – 473 с.
18. Столяров Ю. Н. Библиотечный фонд : учебник для студ. библиотеч. фак. институтов культуры, ун-тов и пед. вузов / Ю. Н. Столяров. – Москва : Книжная палата, 1991. – 271 с.
19. Столяров Ю. Н. Эволюция библиотечного фондирования : монография / Ю. Н. Столяров, Н. Н. Кушнарєнко, А. А. Соляник ; под.

	<p>ред. Ю. Н Столярова. – Москва : Гранд-Фаир, 2007. – 688 с.</p> <p>20. Столяров Ю. Н. Библиотечное фондоведение // Библиотечная энциклопедия. – Москва, 2007. – С. 206-207.</p> <p>21. Терешин В. И. Библиотечный фонд : учеб. пособие / В. И. Терешин. – Москва : Изд-во МГУКИ, ИПО “Профиздат”, 2001. – 176 с. – (Сер. “Современная библиотека” ; Вып. 4).</p> <p>22. Чайковська Л. Особливості формування документного потоку наукових видань у Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського у 2011–2015 роках: здобутки та перспективи // Вісник Книжкової палати. – 2016. – № 3. – С. 8–12.</p>
Тривалість курсу	60 год.
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять, із них – 32 години лекцій, 32 години практичних занять і 28 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – термінологію у галузі формування, організації та зберігання документного фонду у процесі використання; – основні положення про документний фонд бібліотеки; – загальну технологію та основні форми і методи формування та організації документно-інформаційних ресурсів бібліотек; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дати визначення документного фонду бібліотеки та документно-інформаційних ресурсів держави; – охарактеризувати ознаки та властивості документного фонду, його взаємозв’язок з іншими підсистемами бібліотеки; – висвітлити основні функції та параметри документного фонду; – описати основні моделі бібліотечних фондів; – чітко формулювати, пояснювати й здійснювати основні виробничі процеси та операції, які послідовно здійснюються у бібліотеці з кожним документом із метою його зберігання та використання.
Ключові слова	бібліотека, документно-інформаційні ресурси, модель документного фонду, формування, організація та зберігання фонду.
Формат курсу	Очний, дистанційний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації.
Теми	<p>Тема 1. Документний фонд: поняття, властивості, функції.</p> <p>Тема 2. Основні параметри документного фонду. Склад і структура документно- інформаційних ресурсів.</p> <p>Тема 3. Формування документного фонду як технологічний цикл.</p> <p>Тема 4. Сутність процесу комплектування документно-інформаційних ресурсів.</p> <p>Тема 5. Характеристика процесу комплектування документно-інформаційних ресурсів.</p> <p>Тема 6. Вивчення фонду бібліотеки як засіб поліпшення його складу.</p> <p>Тема 7. Система постачання документів у бібліотеках.</p> <p>Тема 8. Організація документно-інформаційних ресурсів.</p> <p>Тема 9. Планування документного фонду.</p> <p>Тема 10. Облік документів у бібліотеці.</p> <p>Тема 11. Процес вилучення документів із фонду.</p> <p>Тема 12. Розміщення і розстановка документного фонду.</p> <p>Тема 13. Бібліотечні приміщення, обладнання та устаткування для розстановки та розміщення фондів. Застосування процесів автоматизації.</p> <p>Тема 14. Зберігання документно-інформаційних фондів бібліотеки.</p> <p>Тема 15. Перевірка документного фонду.</p>

	<p>Тема 16. Бібліотечний фонд у системі фондів країни.</p> <p>Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Іспит наприкінці семестру, комбінований: у білеті перші два питання – усно, третє питання у формі тесту (10 закритих тестів) – письмово.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «бібліотечний фонд». 2. Фонд як одна з підсистем бібліотеки. 3. Властивості бібліотечного фонду. 4. Функції бібліотечного фонду. 5. Основні параметри фонду. 6. Різноманітність документів, що складають бібліотечний фонд. 7. Типи бібліотечних фондів. 8. Єдиний бібліотечний фонд держави. 9. Основні процеси формування бібліотечного фонду. 10. Моделювання бібліотечного фонду. 11. Відбір - основа комплектування бібліотечних фондів. 12. Принципи комплектування бібліотечних фондів. 13. Планування бібліотечного фонду: загальні вимоги, види планів. 14. Вивчення фонду бібліотеки як засіб поліпшення його складу. 15. Загальна характеристика системи постачання бібліотек документами. 16. Бібліотечний колектор - джерело централізованого постачання бібліотек. 17. Обов'язковий примірник бібліотек як спосіб постачання наукових бібліотек. 18. Нецентралізовані джерела постачання бібліотек. 19. Комплектування бібліотечного фонду як процес: загальна характеристика, види. 20. Поточне комплектування. 21. Ретроспективне та початкове комплектування. 22. Відділ комплектування, його функції, організація роботи. 23. Організація бібліотечного фонду як процес. Приймання документів до бібліотеки. 24. Технічна обробка документів. 25. Облік документів у бібліотеці: значення, вимоги, одиниці обліку, види та форми. 26. Облік документів, що вибувають з фонду бібліотеки. 27. Розміщення бібліотечного фонду. 28. Система розстановки документного фонду. Розміщення та розстановка фонду в умовах відкритого доступу користувачів до документних фондів бібліотек. Бібліотечні приміщення, обладнання та устаткування, системи розстановки та розміщення фондів. 31. Відділ зберігання фонду, його функції та основні процеси роботи. 32. Зберігання бібліотечного фонду. Фізико-хімічні чинники зберігання фонду. 33. Біологічні та соціальні чинники зберігання фонду. 34. Перевірка бібліотечного фонду. 35. Загальна характеристика системи законодавчого забезпечення формування, організації та зберігання документних ресурсів бібліотек та небібліотечних установ України.
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії бібліотечної справи, сучасного стану організації діяльності бібліотек України у галузі формування, організації та збереження документного</p>

	фонду.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, практичні заняття, самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни становить за поточну успішність 50 балів, на іспиті 50 балів. Поточний контроль охоплює оцінювання роботи студента на практичних заняттях та виконання самостійної роботи. Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Академічна доброчесність: Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході практичних занять, на іспиті. Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за підсумкове опитування (іспит). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.
Питання до іспиту	